

Fluviální hlinité až písčité štěrky svrchního pleistocénu se zachovaly především v nivě řek Moravy a Desné, kde představují blíže nevymezenou, redeponovanou svrchní část hlavní terasy, často zakrytou holocenními náplavy.

V nivě Desné byla tato terasa blíže ověřena u Dolních Studének. Pod holocenními náplavy zde spočívá asi 6 m mocná poloha písčitého štěrku, tvořeného většinou zaoblenými valouny a balvany ortoruí, křemene, kačitu, amfibolitu, lyditu, svorových rul, žulorul, ojediněle fylitu a břidlic o velikosti až 40 cm. Většinou jde o hrubou až balvanitou frakci, protože Desná má poměrně strmou spádovou křivku toku a do své největší akumulací oblasti při soutoku s Moravou přinášela velké množství balvanů. Teprve při ústí do Moravy se její tok uklidňuje a ukládá se jemnější materiál (Špaček 1960).

V obci Březná vystupuje relikv svrchně pleistocenní terasy stejnojmenné říčky do výšky 2-4 m nad nivu. Na jejím povrchu je zahliněný písčité štěrk o velikosti 0,5-10 cm, místy 15-20 cm, tvořený pouze na hranách zaoblenými valouny zejména rul, místy křemene a dalších hornin krystalinika.

Literatura:

- Chmelík F. et al. (1967): Základní geologická mapa 1:50 000 M-33-107-B (Kroměříž). – MS Geofond. Praha.
 Macoun J. et al. (1966): Vysvětlivky k listu mapy M-33-95-D (Přerov). – MS Geofond. Praha.
 Martinová M., Káňová M. (1977): Šumperk - Litovel, souhrnná závěrečná zpráva vyhledávacího průzkumu štěrkopísků. – MS Geofond. Praha.
 Pauková L. (1962): Zpráva o výsledku orientačního vrtu na ložisku štěrkopísku Chromeč. – MS Geofond. Praha.
 Růžička M. (1973): Fluviální sedimenty řeky Moravy v okolí Olomouce. – Sbor. geol. Věd, Antropozoikum, řada A, 9/1973, 7-43. Praha.
 Svobodová R. (1979): Závěrečná zpráva Štíty. – MS Geofond. Praha.
 Špaček O. (1960): Vyhodnocení ložiska štěrkopísků 1960 Bludov. – MS Geofond. Praha.
 Urbánek J. (1962): Průzkum štěrkopísků 1961 Zábřežsko. – MS Geofond. Praha.

Český geologický ústav, Klárov 3, 118 21 Praha 1

FORAMINIFEROVÉ SPOLEČENSTVO NALEZENÉ VE VZORCÍCH SVRCHNOKŘÍDOVÝCH SEDIMENTŮ SEVERNĚ OD SALZBURGU

THE FORAMINIFERAL ASSEMBLAGE FOUND IN SAMPLES OF UPPER CRETACEOUS SEDIMENTS NORTH OF SALZBURG

Lenka Hradecká

Foraminifera, Upper Cretaceous, Helvetic Zone, Salzburg area, Austria

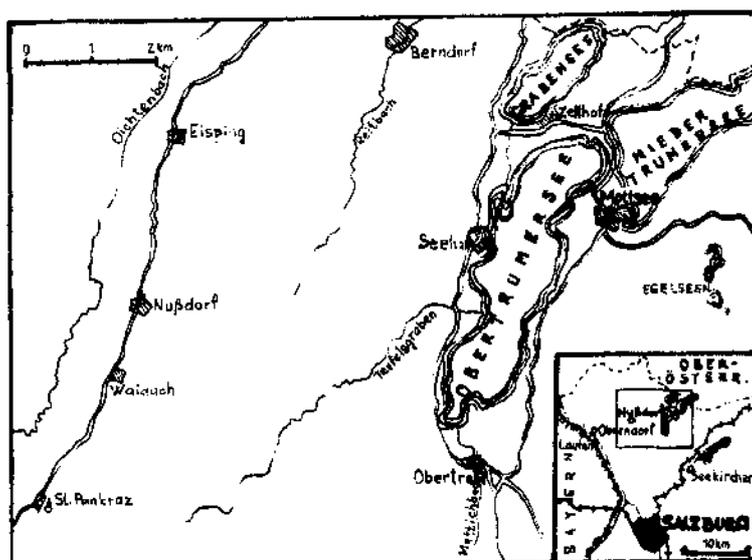
V roce 1994 byl v ČGÚ proveden mikrobiostratigrafický rozbor 10 vzorků z některých, dr. Eggerem (GBA Vídeň) nově dokumentovaných výchozů na mapových listech ÖK 64 Straßwalchen a ÖK 63 Salzburg. Práce byla provedena v rámci oboustranné spolupráce mezi Geologische Bundesanstalt Vídeň a Českým geologickým ústavem v oblasti výzkumu foraminiferových společenstev flyšové zóny helvetika.

V oblasti pláže jezera Matsee vycházejí gerhartsreiterské vrstvy (Gerhartsreiter Schichten). Jedná se o šedé, silně prachovité slíny, které obsahovaly bohatou planktonickou i bentózní foraminiferovou faunu. Bentózní společenstvo se vyznačovalo vyšší diverzitou. Převahu tvoří schránky *Stensioeina pommerana* Brotzen, *Bolivinoidea draco* (Marsson) a *Pseudouvierina cristata* (Marsson) a velké aglutinované schránky rodů *Tritaxia*, *Haplophragmoides*, *Ammobaculites* a *Ammodiscus*. Ve společenstvu planktonických druhů převládají *Pseudotextularia elegans* (Rzehak), *Pseudotextularia fructicosa* (Egger), *Globotruncana stuarti* (Lapparent), *Globotruncana stuartiformis* Douglas, *Globotruncanella havanensis* (Voorvijk), *Hedbergella monmouthensis* (Olsson) a *Rosita contusa* (Cushman). Ojediněle byla nalezena i *Gansserina gansseri* (Bolli), která odpovídá zóně středního maastrichtu (vzorky ES 6, ES 7, ES 10, ES 11).

Celá formace vychází také na v. břehu Niedertrumersee v údolí s. od Saulachu. Nejkrásnější výchozy se vyskytují v údolí, které tvoří hranici mezi oblastí Salzburgu a Oberösterreich. Také zde bylo zjištěno maastrichtské společenstvo foraminifer (vzorky ES 12, ES 13) spolu s bohatým redeponovaným materiálem z kampánu (*Globotruncana calcarata*). Pro přeplavený materiál nasvědčuje i opracování a časté poškození schránek.

Přímo na břehu jezera u hraničního kamene 58 byl odebrán vzorek ES 9 s *Abathomphalus mayaroensis* Bolli, což dokazuje vyšší maastricht.

Společenstvo nalezené v gerhartsreiterských vrstvách v okolí Matsee má celkově mělkovodnější charakter prostředí (sublitoral) s hloubkou moře 100 - 200 m.

Literatura

- Egger H., Hradecká L. (1994): Bericht 1993 über geologische Aufnahmen in der Flyschzone auf Blatt 64 Staßwalchen. – Jahrbuch Geol.B.-A., 137, 1994, Wien.
- Hagn H. (1981): Die Bayerischen Alpen und ihr Vorland in Mikropaläontologischer Sicht. – Geologica Bavarica, 82, 408 S., 70 Abb., 7 Tab, München.
- Oberhauser R. (1963): Die Kreide im Ostalpenraum Österreichs in Mikropaläontologischer Sicht. – Jb. Geol. B.-A., Bd. 106, S. 1–88, Wien.

Český geologický ústav, Klárov 131/3, 118 21 Praha 1

NOVÉ POZNATKY O GEOLOGII DOUPOVSKÝCH HOR

NEW DATA ON THE GEOLOGY OF THE DOUPOVSKÉ HORY MTS. AREA

(11-22 Kadaň)

Petr Hradecký - Bedřich Mičoch - Jiří Šebesta

Doupov volcanic complex, Volcanic rocks, Geomorphology, Crystalline rocks

Po téměř čtyřiceti letech byla provedena reambulace geologické mapy 1:50 000 zahrnující centrální část Doupovských hor, přílehlou oherskou vulkanickou zónu, část krušnohorského krystalinika a západní výběžky mostecké pánve. Kromě vulkanitů byly upřesněny i poznatky o krystaliniku a kvartéru.

Na úpatí Krušných hor vystupují horniny krušnohorského krystalinika, ke kterému bývá řazeno i oherské krystalinikum, obnažené v erozivním okně Ohře. Amfibolity při v. okraji karlovarského masivu představují pravděpodobně ekvivalent mariánskolázeňského komplexu. Variské intruzivní horniny jsou zastoupeny granity v. okraje karlovarského masivu se sporadickým žilným doprovodem. Oproti starším mapovým podkladům byl podstatněji změněn rozsah krystalinika v údolí Ohře. Granulity a granulitové ruly vystupují v úsecích okolo Stráže n. Ohří mezi Damice a Korunní a mezi Kadaň a Roklí. Pokud spolu v podloží Doupovských hor souvisí, tvoří 3–4 km mocný pruh orientovaný přibližně ve směru ZJZ-VSV. Jižně od granulitového pruhu se ortoruly objevují pouze u Vojkovic.

Na j. okraji oherského krystalinika u Jakubova byly nově zjištěny horniny svorového charakteru.

Horniny spodního paleozoika mezi Ostrovem a Velichovem, které leží v nadloží karlovarského masivu, jsou